1. **Studiju kursa (priekšmeta) nosaukums:** SĀPJU MEDICĪNA

2. **Studiju kursa kods:**

3. **Studiju gads un semestris:** 6. studiju gads, 11. un 12. semestris

4. **Studiju kursa programmas vadītājs:** profesore Ināra Logina

5. **Kredītpunkti** (KP): 2

6. **ECTS kredītpunkti:** 3

7. **Akadēmiskā struktūrvienība**: RSU Neiroloģijas un neiroķirurģijas katedra, P.Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, 37. korpuss, Pilsoņu iela 13, Rīga, LV–1002; tālrunis: 67069653; e–pasts: neuro@rsu.lv

8. **Studiju kursa statuss studiju programmā**: izvēles studiju kurss 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā MEDICĪNA.

9. **Nepieciešamās priekšzināšanas**: bioloģijā, fizioloģijā un anatomijā, bioķīmijā, klīniskajās disciplīnās, farmakoloģijā un psiholoģijā.

10. **Studiju kursa apraksts un mērķis:**
    Mērķis – veicināt zināšanu apguvi par sāpju veidiem, to rašanās mehānismiem un terapijas iespējām.

    Studiju kursā apskata sekojošus jautājumus: sāpju bioloģiskie pamatmehānismi - nocicepcija, transmisija, percepcija, antinociceptivie mehānismi, sāpju modulācija; akūtas un hroniskas sāpes, to atšķirības, klīniskās izpausmes un atšķirības to klīniskajā aprūpē un farmakoterapijā; sāpju afektīvie, psiholoģiskie, kognitīvie un uzvedības aspekti; biežākie hronisko sāpju veidi: viscerālās, neiropātiskās, onkoloģiskās, muguras un galvassāpes, to mehānismi, aprūpes un ārstēšanas principi; biopsihosociāla multidisciplināra pieeja sāpju ārstēšanai – farmakoterapijas loma dažādu sāpju gadījumos un jēdziens par citiem ārstēšanas paņēmieniem (rehabilitācija un fizikālā terapija, invazīvas sāpju ārstēšanas metodes, psihoterapija un uzvedības terapija).

11. **Studiju rezultāti un to vērtēšanas kritēriji:**
    - ***Zināšanas:*** Studējošais būs ieguvis zināšanas, kas ļauj:
      - izprast un izteikties par galvenajiem sāpju rašanās mehānismiem;
      - izprast un izskaidrot sāpju veidus, to cēloņus un bioloģisko nozīmi;
      - novērtēt sāpju pacientu sūdzības un to ietekmes klīniskajā praksē.
    - ***Prasmes un iemaņas:*** Studējošais spēs:
      - izmeklēt sāpju slimnieka sūdzības un vajadzības dažādos aprūpes etapos;
      - atpazīt galvenos sāpju veidus un cēloņus dažādās klīniskajās situācijās;
      - izvēlēties atbilstošāko sāpju terapijas veidu;
      - izskaidrot ar sāpju cēloņiem un to ārstēšanu saistītos jautājumus pacientam, viņa piederīgajiem un aprūpētājiem.

- ***Kompetence:*** Students varēs:
  - piedalīties sāpju pacienta aprūpes plānošanā dažādos etapos;
  - sadarbībā ar citām ārstniecības personām noteikt individuālam pacientam attiecīgu terapiju, kas balstīta uz biopsihosociālu pieeju;
  - novērtēt sāpju terapijas īslaicīgos un ilgtermiņa efektus un prognostiskos uzdevumus;
  - realizēt veselības veicināšanas pasākumus, profilaksi un agrīnu problēmu atklāšanu
- ***Vērtēšanas kritēriji:*** rakstisks aptaujas tests kursa beigās.

12. Studējošo patstāvīgā darba organizācija un uzdevumi: Students patstāvīgi apgūst studiju programmā piedāvāto literatūru, veic iegūtās informācijas apkopojumu.

Piedalās diskusijās par konkrētiem klīniskajiem gadījumiem, veic terapijas un aprūpes analīzi.

Sagatavo un analizē klīniskos gadījumus, izstrādājot sāpju terapijai un profilaksei atbilstošus veselības veicināšanas pasākumus.

13. Literatūra:

- ***Obligātā literatūra:***
  1. Lekciju un praktisko nodarbību materiāli;
  2. I.Logina „Muguras sāpes", Rīga: Nacionālais apgāds; 2006;
  3. G.Iļķēns. Sāpju patoģenētiskie mehānismi. Medikamentozas terapijas iespējas: Sāpju terapija, 2003;
  4. Pain: Clinical Updates. www.iasp-pain.org.
  5. McCafferry M., Pasero C. Pain: Clinical Management, 2nd edition: Mosby,1999
- ***Papildu literatūra:*** nav

- ***Citi informācijas avoti:***
  1. www.efic.org
  2. http://emedicine.medscape.com/article/310834-overview;

14. Valoda: latviešu